

ח"כ רות קלדרון (ממפלגת 'יש עתיד') מציעה לקחת את רעיון שנת השמיטה המקראי וליישם אותו באופן אדרי, כך שעשרת אלפים משפחות בישראל יקבלו ליווי שיביא לוויחור חלקי על חובותיהן. מנכ"ל עמותת פעמונים, אוריאל דברגר, מסביר כיצד הארגון שבראשו הוא עומד יכול לקחת חלק במיזם זה.

כשראה (הלל הזקן) שנמנעו העם מלהלוות זה את זה,

ועוברין על מה שכתוב בתורה שנאמר:

"השמר לך פן יהיה דבר... " (דברים טו, ט),

התקין הלל הזקן פרוזבול*.

(מסכת שבועות, פרק י, משנה ג)

*'פרוזבול' – תעודה המעבירה חוב לרשות בית הדין ומבטלת למעשה את שמיטת החובות.

משמיטה למעשה

אילו מצוות אתם מכירים שמוזכרות בתורה וממומשות כיום בצורה אחרת מצורתן המקראית? התמקדו בדוגמה אחת ונסו להראות את ההבדלים.

- על פי המשנה – האם החשש של התורה שהעשירים יאילו לעניים בשל 'מחיקת החוב' בשנת השמיטה התממש?
- על איזו קבוצה בחברה נועדה תקנת 'הפרוזבול' להגן? הסבירו כיצד היא מגנה עליהם.
- האם תקנת הלל פוגעת בקבוצה אחרת בחברה? הסבירו.
- מה דעתכם על הפתרון שהציע הלל? האם הוא טוב בעיניכם?
- האם יש לכם רעיון אחר לפתרון?
- חשוב, מה ההשלכה בפועל של תקנה זו על 'שמיטת כספים' האמורה בתורה?
- האם לדעתכם הלל ביטל את הערך העומד ביסוד 'שמיטת הכספים' או הציל אותו? מדוע?
- כיצד לדעתכם יש לפעול במדינה כיום? האם הבנקים צריכים בשנת השמיטה 'לשמוט את החובות' לכל מי שיש חובות לבנק?
- בהנחה שרוב רובם של אדריי ישראל ילקחו הלוואות מהבנקים ועודם חייבים כספים בשנת השמיטה, האם דבר זה ייתכן? חשוב, מה יקרה לבנקים אם דבר זה יתממש.

שטר פרוזבול
ה' הוצאת פעמונים

אנוכי החייבים משה מאקסין בן, כי אלה ליכנסנו
הבן _____ ואבני _____
ובשלימות _____ ולא בשטו
הדמיסה וחי לי _____
ונקל מה לי אנשים וקל בנתיב. הריני מסיר לכת דריין
בדין _____ והוא עתה הריני מסיר לכת דריין
הוציא _____ והריני _____
חוב שיש לכל אשר מאתנו מכתבו כל אשר מאתנו חובו כל זמן
שיראה _____
אם אין סודולה מסירה אלה לפני בדין. הריני מסיר לכתכם
בשטר ובשלימות שחילי וצילי בכל חוב שיש לכל אשר מאתנו
שכתבו כל אשר מאתנו חובו כל זמן שיראה _____
והצדק _____
הציל _____ מסר סילי ודמונאלו קול השבועות
הצדק _____ וצבני _____
סודי ודליל הדין, ונתקן חודלי _____
נאום _____ נאום _____

א. יתכן שיש חוב פרוזבול והריני חייבים בו. הריני ג. יתכן שחילי וצילי
שלימות. יתקן לי חובותי וסודי כי אני חייב. וכל חובותי נכנסים בפרוט
וגם בפרוט ודמונאלו ונתקן חובי כל זמן שיראה. וכל חובותי נכנסים בפרוט
ותן סודי וצבני. ונתקן חובי כל זמן שיראה. וכל חובותי נכנסים בפרוט
והריני מסיר לכתכם. ונתקן חובי כל זמן שיראה. וכל חובותי נכנסים בפרוט
לפני בדין. ונתקן חובי כל זמן שיראה. וכל חובותי נכנסים בפרוט